А. О. Іванова,
здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня,
освітньо-професійна програма «Міжнародний менеджмент»;
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ

СУТНІСТЬ, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Менеджмент міжнародних корпорацій охоплює досить широкий спектр діяльності, який, навіть у сучасних умовах, повністю підпорядковується основним тенденціям функціонування національного виробництва та капіталу, що реалізуються в усьому світі. Міжнародний менеджмент передбачає тривалі дії, спрямовані на досягнення значних додаткових переваг і економії часу шляхом використання управлінських концепцій та різноманітних інструментів у міжкультурному контексті [1]. Це один із багатьох видів менеджменту, що фокусується на розвитку, формуванні та застосуванні конкурентних переваг корпорації, завдяки вмінню вести бізнес у різних країнах і врахуванню демографічних, культурних, економічних та соціальних особливостей цих країн.

До основних завдань міжнародного менеджменту можна віднести [2]:

1. Комплексний аналіз, дослідження та оцінка зовнішньоекономічного середовища міжнародного бізнесу з метою виявлення та використання джерел конкурентних переваг компанії.

2. Глибоке вивчення та оцінка культурного контексту в кожній країні, що досліджується, а також використання його потенціалу при формуванні стратегічних, тактичних та оперативних рішень для функціонування та розвитку компанії як в цій країні, так і в глобальному масштабі.

3. Оцінка, обробка, вибір та практичне впровадження організаційних форм, які забезпечують проведення закордонних операцій компанії, з метою максимізації ефекту від використання економічних можливостей країн.

4. Формування та розвиток мультинаціональної корпорації та її підрозділів у країні базування та в країнах тимчасового розміщення, з акцентом на максимальне використання потенціалу працівників, можливостей окремих колективів та національних переваг від їхньої взаємодії в межах компанії.

5. Пошук, розвиток та ефективне використання різноманітних можливостей бізнес-сервісу. перш за все у фінансовому, технологічному й інформаційному обслуговуванню економічних операцій [2].

Перевага міжнародних компаній полягає в їх здатності використовувати три джерела отримання конкурентних переваг, які недоступні для компаній, що працюють лише в межах своєї країни:

- підвищення ефективності завдяки глобалізації;
- мультинаціональна гнучкість;
- накопичення та можливість обміну досвідом на світовому рівні.

Тенденції в міжнародному менеджменті можна охарактеризувати наступним чином [3]:

1. Передача управлінського досвіду. Дослідники та практики активно займаються визначенням концепцій і підходів до управління, які можуть бути ефективно адаптовані між країнами. Хоча повна передача є складним завданням через культурні відмінності, вживаються зусилля для виділення елементів управлінських практик країни-джерела, які можна адаптувати та використовувати в умовах приймаючих країн. Основна мета полягає в розвитку глибокого розуміння того, які управлінські методи можуть бути успішно реалізовані в різних міжнародних контекстах.

2. Порівняльний аналіз – використання порівняльного аналізу зростає як важливого інструменту для оцінки як спільних рис, так і відмінностей у практиках управління в різних країнах. Це передбачає інтеграцію кількісних і якісних показників із застосуванням статистичних методів та об'єктивних оцінок. Основна мета полягає в отриманні уявлення про різні управлінські підходи та проведенні обґрунтованого порівняння, яке охоплює культурні та національні межі.

3. Подвійність структури – багатонаціональні корпорації відіграють ключову роль у економічному розвитку країн, що приймають, тоді як місцеві корпоративні підрозділи залишаються важливою складовою національної економіки. Важливо знайти оптимальний баланс між цими двома типами одиниць. Місцеві підрозділи можуть виконувати допоміжну роль для іноземних компаній, і необхідно підтримувати гармонійний баланс, що максимізує вигоди для країн, що приймають. Для досягнення цього потрібен ретельний аналіз та координація між транснаціональними корпораціями та місцевими організаціями.

4. Компанії в країнах, що розвиваються, часто поєднують традиційні цінності з сучасними управлінськими методами. Це створює тимчасове переплетення, де традиційні цінності формують загальну управлінську філософію, а сучасні методи визначають операційні стратегії. Міжнародні менеджери повинні усвідомлювати та враховувати ці часові аспекти у своїх управлінських підходах. Це передбачає розуміння того, що різні рівні менеджменту в організації можуть проявляти різний баланс між традиційністю та модернізмом.

5. Акцент у дослідженнях міжнародного менеджменту зміщується на культурну однорідність, а не лише на географічні межі. Мета полягає в розробці міжнаціональної системи управління, яка враховує важливість культурних факторів у практиці управління. Це визнає, що навіть в межах однієї країни різні регіони можуть мати свої унікальні культури та уподобання, що вимагає адаптивних і культурно чутливих підходів до управління.

Отже, міжнародний менеджмент – це процес ефективного управління транснаціональними корпораціями в різних країнах та культурних контекстах. Він включає в себе управління промисловими та комерційними операціями за межами національних кордонів. Хоча основні функції менеджменту залишаються незмінними, міжнародний менеджмент стикається з унікальними викликами через складний глобальний контекст. Виробничі, маркетингові, фінансові та кадрові функції є важливими, але вимагають глобального підходу з

урахуванням різноманітних культурних і соціальних аспектів. Узгоджена координація політики та стратегій у різних суспільствах, кожне з яких має свої традиції, релігії, закони та мови, становить серйозну проблему.

Список використаних джерел

1. Голей Ю. М. Міжнародний, крос-культурний та порівняльний менеджмент як нові розділи менеджменту: сутність і співвідношення предметної сфери. Приазовський економічний вісник. 2021. Вип. 6. С. 29-32.
2. Юхименко П. І., Гацька Л. П., Півторак М. В. та ін. Міжнародний менеджмент. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 488 с.
3. International Management: Concept, Environment, Managerial Functions, and Trends. URL: https://www.geeksforgeeks.org/international-management-concept-environment-managerial-functions-and-trends/

С. М. Качмарик,
здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня;
науковий керівник:
Л. М. Зомчак,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економічної кібернетик;
Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів

ЕКОНОМЕТРИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЗАЛЕЖНОСТІ ВВП УКРАЇНИ ВІД ПОКАЗНИКІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В умовах мінливого глобального економічного ландшафту, аналіз факторів, що визначають номінальний валовий внутрішній продукт (ВВП), є ключовим для формування ефективної макроекономічної політики. Номінальний ВВП, як один із фундаментальних показників економічного здоров’я країни, відображає загальну вартість вироблених товарів і послуг у поточних цінах. У контексті України, де економіка зазнає впливу як внутрішніх, так і зовнішніх шоків, точне прогнозування та аналіз ВВП набувають особливої актуальності.

Це дослідження спрямоване на вивчення впливу ключових макроекономічних факторів зовнішньоекономічної діяльності, таких як інфляція, експорт, імпорт, прямі іноземні інвестиції та валовий зовнішній борг, на номінальний ВВП України. Застосування множинної лінійної регресії дозволить кількісно оцінити вплив кожного фактора та виявити їх взаємозв'язок. Особливу увагу буде приділено проблемі мультиколінеарності, яка часто виникає в економетричних моделях і може спотворити результати аналізу. Використання методів діагностики та усунення мультиколінеарності